

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:29.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Birželio-June 29 d., 1970 m.

Kaina 10c

152

NAUJI NERAMUMAI ŠIAURINĖJE AIRIJOJE

GRIEZTESNĖ VYRIAUSYBĖ JORDANE RENGIASI DIDINTI KARO VEIKSMUS

AMMANAS. — Jordano karalius Hussein prisidėjo prie kitų arabų valstybių paskelbdamas daug griežtesnį Jordano liniją Izraelio atžvilgiu. Jis pakeitė vyriausybės premjerą, paskirdamas Abdul Moneim Rifai, kuris yra žinomas savo artimais ryšiais su Palestinos partizanais. Karalius naujai vyriausybei pavedė paruošti Jordaną karui su Izraeliu. Prieš tai Jordanui teks glaudžiau sujungti kariuomenę su partizanų jėgomis, kad abi karinės jėgos galėtų kovoti prieš Izraelį "petys į petį". I šiuos karalius pareikšimus ir naujus partizanų puolimus Izraelio pasienyje Izraelis atsakė stipresniais aviacijos puolimais Jordane.

Frontas prie Sirijos pasienio kiek aprimo. Tris dienas čia vyko smarkios kovos, kuriose dalyvavo artilerija, tankai ir lėktuvai. Izraelitai buvo išbrovę pietinėje fronto dalyje į Siriją, o sirai šiaurėje įžengė į izraelitų okupuotą žemę. Sirų pranešimai apie paskutinę mūšių dieną sako, kad kovose žuvo 250 izraelitų, buvo numušti 7 Izraelio lėktuvai ir sudaužyta 12 tankų. Izraelio žiniomis, Golane žuvo 4 izraelitai ir 27 buvo sužeisti. Izraelio jėgos sunaikinusios 4 sirų lėktuvus ir 20 tankų. Pats Izraelis praradęs 1 lėktuvą.

Egipto radijas paskelbė, jog Amerikos pasiūlytas planas taktikai atstatyti yra arabams nepriimtinas. Plane trūksta visiškų ir besąlyginių Izraelio jėgų atitraukimo iš visų arabų žemių ir nieko nėra pasakyta apie Palestinos arabų teisių atstatymą. Egiptas teigia prieš Izraelį ilgą kartą, negalintįs naikinti kara.

Izraelio aviacija jau 22 dienas be pertraukos daužo Egipto pozicijas prie Suez.

Dar apie T. Ivanauską

Prof. Tadas Ivanauskas, š. m. birželio 1 d. miręs Kaune, buvo viena pačių stambiųjų asmenybių lietuvių mokslininkų tarpe. Gimęs 1882 m. gruodžio 16 d. Lebiados dv., Vosyliškių valsč., Lydos apskr., Ivanauskas gamtos studijoms atsidėjo dar gimnazijos suole būdamas. Aukštąjį Mokslo baigė Sorbonoje. Lietuvoje grįžęs 1918 m., Ivanauskas 1919 m. Kaune įkūrė Gamtos tyrimo stotį, kurios rinkiniai sudarė pagrindą universiteto zoologijos kabinetui ir gamtos muziejui.

Ivanauskas zoologijos katedrai universitete vadovavo nuo pirmųjų aukštosios mokyklos dienų Kaune, nuo 1920 m., visą nepriklausomybės tarpinį ir nuo 1940 m. — Vilniaus universitete. Jis yra atstovavęs Lietuvai visoje eilėje užsienio konferencijų, dalyvavęs ekspedicijose Brazilijoje, Murmansko, Norvegijos pakraščiuose ir kitur.

Velionies iniciatyva Lietuvoje buvo įvestas paukščių žiedavimas, be to, Ivanauskas 1929 m. pirmasis Lietuvoje suorganizavo kailinių žvėrelių auginimą.

Pirmąjį kailinių gamtininkų būvę nepr. Lietuvoje, tokiu išlikęs ir okupacijų metais, ligšiol, Ivanauskas daugiausia domėjosi paukščiais. Vienas svarbiausių, šalia keliolikos kitų, Ivanausko mokslo veikalų, tai stambus, 3 tomy darbas "Lietuvos paukščiai" (kelios laidos, 1938, 1955 m.).

Velionis reiškėsi ir visuomenės gyvenime. Nepr. Lietuvoje dirbo šaulių sąjungoje, kaip šaulys — savanoris kovojo dėl Lietuvos laisvės. Lietuvos patriotu buvo visą savo kūrybinę gyvenimą. Ne visiems žinomas

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Tymsterių unijos nariams Čikagoje vėl atmetus darbdavių pasiūlymus, kai kurios auto transporto bendrovės jau pasiduoda ir tariausi su unija atstovais. Jau trys didelės bendrovės sutiko priimti vairuotojų reikalavimus: Cooper-Jarrett Motor Freight, Hires Trucking Co. ir Illinois Dixie Freight Lines. Manoma, kad darbdavių vienybei ėmus irti, darbininkai greičiau laimės savo reikalaujamą sąlygas.

WASHINGTONAS. — Antradienį vidurnaktį užsibaigia nepaprastų pajamų mokesčių (surtax) terminas ir visi mokesčių mokėtojai gaus truputį didesnes algas. Nors atskiram mokėtojui skirtumas bus nedidelis, tačiau visoje Amerikoje susidarys apie du milijardai dolerių, kurie, manoma, prisidės prie infliacijos kurstymo.

PARYŽIUS. — Sovietų užsienio reikalų viceministeris Vinogradovas atvyko į Prancūziją tartis dėl Vidurinių Rytų padėties. Sakoma, kad Prancūzija pritaria naujam Amerikos taktikos planui.

MARSELIS. — Italų ir prancūzų policija bendromis jėgomis surado nemažą kiekį narkotikų, vertų 3,6 mil. dol. Iš Prancūzijos narkotikai paprastai pasiekia Amerikos rinką.

Rusai gastroliauja ok. Lietuvoje

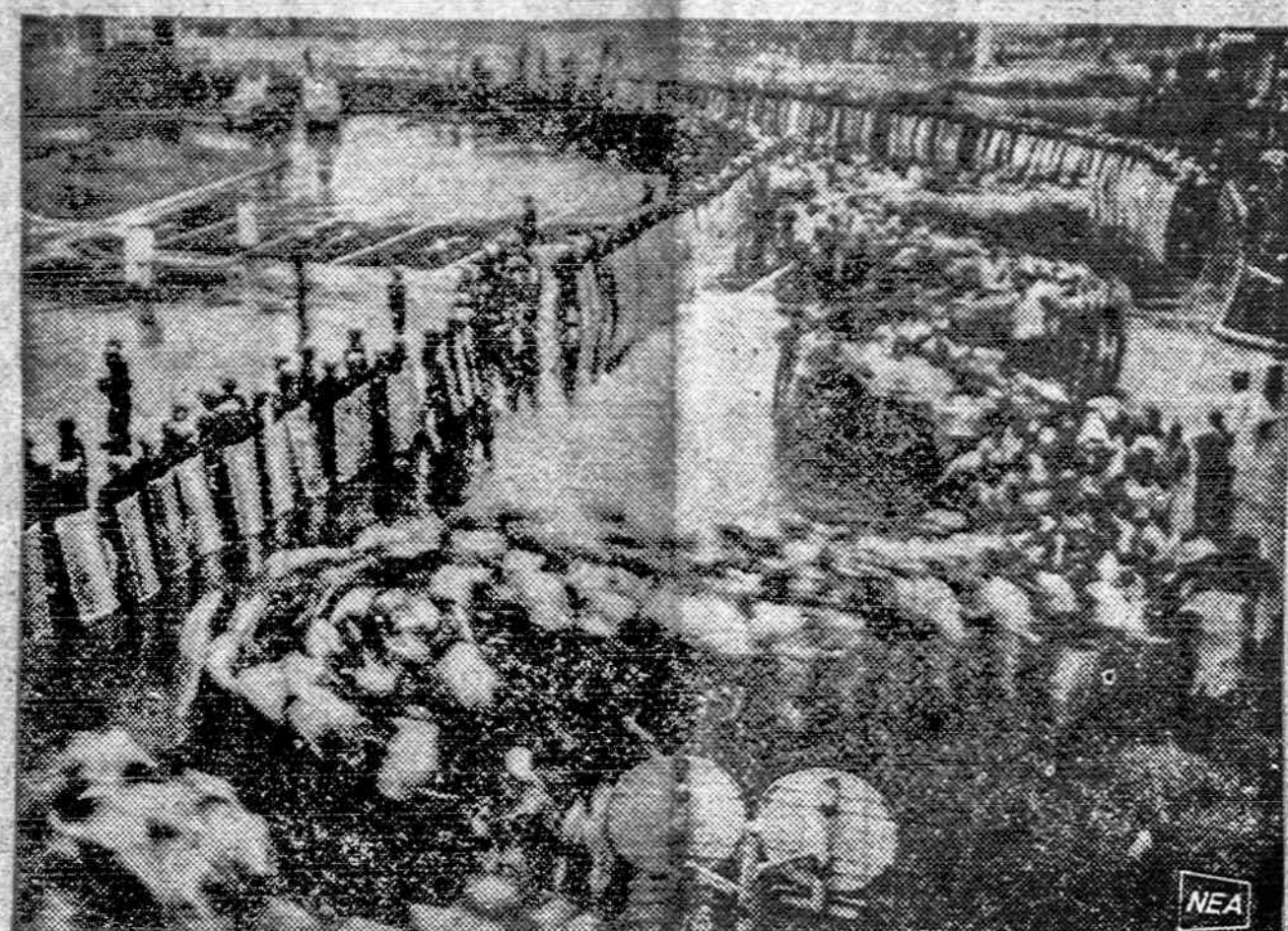
Vilniaus ir Kauno gyventojai vasaros mėnesiais "maitinami" Rusijos teatrų gastrolėmis. Dar birželio mėn. nesulaukę, Tulos teatralai viešėjo Kaune, parodė 20 spektaklių, kuriuose pkl. "Komj. Tiesa" (geg. 19) apsilankė apie 10,000 žiūrovų. Vėliau Tulos artistai dvi savaites gastroliauja Vilniuje.

To dar negana. Birželio 3 d. į Lietuvą atvyko Gorkio miesto teatras ir jis gastroliaus visą mėnesį. Po to į Vilnių su visa eile spektaklių atvyks Rygos Rusų dramos teatras.

Maža prašvaistė, tai gegužės mėn. Vilniuje viešėjęs Kauno dramos teatras. Vilniaus dramos akad. teatras dvi savaites gastroliauja Panevėžyje, be kitų veikalų, parodė J. Marcinkevičiaus "Mindaugą".

faktas, kad prieš kelerius metus jis buvo nuvykęs į gimtąją Lydos apskritį ir reikalavęs ten steigti lietuviškas mokyklas, bet... komunistų pareigūnų buvo išprašytas.

Tadas Ivanauskas birželio 3 d. palaidotas Tabariškėse, Garliavos valsč., kur jis gyvendavo ir buvo įkūręs kailinių žvėrelių ūkį.

Japonijoje įvyko milžiniškos demonstracijos prieš Amerikos — Japonijos saugumo sutartį, kuri buvo pratęsta birželio mėn. 22 d.

"LAISVAS PASAULIS BUS KALTAS, JEI KAMBODIJA TEKS KOMUNIZMUI"

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo prezidentas Thieu Amerikos jėgų iš Kambodijos atitraukimo išvakarėse pareiškė, kad, jei Kambodija ateis komunistams, dėl to bus kaltas visas laisvasis pasaulis. Pietų Vietnamas darysias viską, kad Kambodija nebūtų komunistų pagronda, tačiau P. Vietnamas vienas negalys daug padaryti, nes jo jėgos ribotos ir jo kareiviai negalės likti Kambodijoje visą laiką.

Kambodijos kariuomenė ir valdininkai buvo Amerikos lėktuvų evakuoti iš trijų šiaurinių Kambodijos provincijų į Pietų Vietnamą. Tos provincijos, tuo būdu, liko komunistų rankose. Buvo išvežta apie 4,500 kambodiečių ir nemažai vietnamiečių civilių, kurie pareiškė norą ypač būti P. Vietnamą. Ši atsitraukimą palengvino 5,000 vietnamiečių kareivių, kurie prieš dvi dienas puolė Kambodiją šiaurės rytų fronte.

Kambodijoje liko tik apie 5,000 amerikiečių, kurie bus išvežti ryt. Ateityje prieš komunistus Kambodijoje kovos tik Amerikos aviacija.

Naudinga sueiga

Į Jaunimo seminara Čikagoje iš New Yorko atvykus Vliko viceministeris dr. J. K. Valiūnui ir Valdybos nariams dr. J. Puzinui ir R. Keziui, seminario išvakarėse, įvyko lietuvių akademikų skautų sueiga. Joje garbės svečiu buvo Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, prelegentu buvo Vliko Valdybos narys Romas Kezys. Jo pranešimo tema: "Mūsų bendravimo su paversta tauta klausimai". Prelegento koreferentais buvo J. Dainauskas ir dr. T. Remeikis. Diskusijoms vadovavo Br. Kviklys.

Sueigoje dalyvavo apie 70 akademikų skautų, daugiausia jaunimo amžiaus. Po pranešimo gyvyse diskusijose dalyvavo apie 15 sueigos dalyvių. Išryškėjo, kad bendravimo su tauta klausimas ypač aktualus mūsų jaunajai kartai. Sueigos tikslas buvo nedaryti atitinkamų išvadų, bet pasidalinti mintimis tarp Čikagos skautiškojo jaunimo ir Vliko Valdybos.

Sueigos dalyviai pripažino, kad Lietuvos laisvės kova — aukščiausias visų mūsų tikslas.

— Vilniaus apylinkėse rungtyniavo Pabaltijo "respubliką" aviamodelistai. Sėkmingiausiai pasirodė latviai, juos sekė estai, lietuviai buvo treči.

Koncertai Kuboje

Šiuo metu Kuboje vieši iš Vilniaus išvykęs valst. filharmonijos kamerinis orkestras (vadovas S. Sondeckis). Tai pirmoji okup. Lietuvos meno kolektyvo viešnagė Castro krašte.

Paruoštos dvi programos: viena skirta ištisai sovietinei kamerinei muzikai (be kitų, B. Dvariono, R. Zigaičio ir F. Bajoro kūriniai), antroji programa skirta Vakarų klasikams: Mozartui, Vivaldi ir kt.) ir A. Bražinsko kamerinei simfonijai (ji Maskvoje įvykusiame jaunųjų kompozitorių konkurse buvo pažymėta pirmąja premija). Tai 40-jų kam. orkestro išvyka į užsienį. Vėliau į Kubos miestus nuvyko vykti sol. E. Kaniava. (E)

Eltos biuletiniai

Apie Eltos biuletinius, svetimomis kalbomis leidžiamus, nuo 1953 m. Vakaruose, dar tenka pridurti, kad Eltos biuletinį anglų kalba, New Yorke, pradėjo redaguoti Henrikas Blazas, Eltos biuletinio ispanų kalba, leidžiamas Buenos Aires, pirmuoju redaktorium buvo K. Čibiras, dabar jį redaguoja prof. E. Paršelis. Biuletinį prancūzų kalba, leidžiamą Paryžiuje, redaguoja B. Šlepetytė-Venskuvienė.

J. Audėnas, Vliko Valdybos vicepirmininkas, nuo 1964 m. rudens vadovauja visai Vliko informacijai (Eltos biuletiniai, radijo valandėlės ir neperidiniai informaciniai leidiniai). (E)

SAN CLEMENTE. — Prezidentas Nixonas antradienį pasakys kalbą apie Kambodiją. Jis Kalifornijos vasarnamyje bus iki liepos 6 d.

Pietų Korėjos parašutininkas leidžiasi žemyn, nuo jo vieno bato sklinda spalvotų dūmų juosta. Pietų Korėja turi dviejų milijonų vyrų miliciją, kuri padeda reguliariai kariuomenei, susidurančiai iš 600 tūkstančių vyrų, ginti kraštą nuo komunistų agresijos iš šiaurės.

AIRIJOS GATVĖSE LIEJAS KRAUJAS

Katalikai protestuoja prieš Devlin įkalinimą

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje vėl vyksta kruvinos religinės riaušės katalikų mažumos prieš protestantus. Riaušės prasidėjo penktadienį, kada į kalėjimą buvo pasodinta Bernadette Devlin, katalikų atstovė britų parlamente. Ji anksčiau buvo nušauta už riaušių kurstymą 6 mėnesiais kalėjimo, tačiau apeliavo ir laukė, kad nuo bausmės bus atleista, tačiau Lordas Aukščiausias Teisėjas jos apeliaciją atmetė ir policija ją uždarė kalėjiman. Katalikai tuoj pradėjo demonstracijas.

Nepavyko susitarti dėl tekstilės

TOKIJŲ. — Japonijos vyriausybė paskelbė, kad ji dės visas pastangas susitarti su Amerika dėl tekstilės prekybos. Derybos dėl savanoriškų kvotų nustatymo Washingtono prasidėjo pirmadienį ir nedavė vaisių. Japonija tuoj suaukė nepaprastą ministerių posėdį. Liepos 7 d. valstybės sekretorius Rogers vyks į Japoniją, kur vėl bus tęsiami tie pasitarimai dėl medžiagų importo.

Amerikos laisvas ūkis ir pigi japonų darbo jėga sukėlė daug problemų Amerikos tekstilės pramonei. Vis didesni medžiagų kiekiai importuojami iš Japonijos, P. Korėjos ir kitų valstybių. Batų pramonės atstovai spaudžia vyriausybę Washingtono, kad būtų suvaržytas ir batų importas. Tekstilės darbininkai ir imonės skundžiasi, kad jų pajamos sumažėjo dėl importo iš Japonijos. Kai kurie Amerikos senatoriai pranašauja, kad Amerikos tekstilės ir batų pramonė visai pranyks, jei nebus nustatytos importo kvotos užsienio valstybėms.

Vyriausybė po nepavykusių derybų su japonais, kreipėsi į kongresą, prašydama suvaržyti tekstilės importus. Amerikoje net 70-ties gaminių imonės prašo valdžios suvaržyti užsienio konkurenciją.

Domisi katalikais

Okup. Lietuvos spauda smalsiai seka ypač tuos JAV lietuvių spaudos balsus, kuriuose keliaimi katalikų Bažnyčios klausimai. Vienas pavyzdys, tai "Komj. Tiesoje" (geg. 14, nr. 93) platokai cituotas, "Aidų" žurnale paskelbtas J. Vaisnoros straipsnis "Bažnyčia, kuriai prieštaraujama".

Rašinio autorė N. Kaminskaitė savo straipsniui pasirinko antrą raštą "Apie Dievilio kviečius ir nepatenkintą jaunimą". (E)

Sekretorius Rogers išvyksta į Aziją

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius William Rogers išvažiavo į 12 dienų kelionę po Azijos kraštus. Pirmadienį jis kelionės tikslus papasakos San Francisco mieste vykstančiai laikraščių leidėjų konvencijai.

Pirmas sekretoriaus sustojimas bus Filipinuose, kur jis dalyvaus Pietryčių Azijos organizacijos — SEATO suvažiavime. Po to Japonijoje Rogers susitiks su Azijos valstybėse reziduojančiais Amerikos ambasadoriais. Amerikos tikslai ir uždaviniai Azijoje nepasikeitė, tačiau prezidento Nixono vyriausybė stengiasi, kad patys Azijos kraštai daugiau dėty pastangų kovoję prieš komunizmo ekspansiją. Todėl Rogers kelionės tikslas ir busis įtikinti Azijos valstybes, ypač tas, kurioms tiesioginiai gresia komunizmo agresija, kad Amerika joms padės lėšomis ir kita parama, tačiau Amerika nenori amžinai ginti Azijos kraštų savo karinėmis jėgomis. Didžiają gynybos našta turės pasiimti patys Azijos žmonės.

Iš Azijos Rogers vyks į Britaniją, kur jis susitiks su nauja britų vyriausybe.

DUESSELDORFAS. — Reino upėje susidūrė jachta su olandų tankeriu. 8 asmenys paskendo.

Varšuvos paktas sutinka derėtis

MASKVA — Budapešte pasibaigė Varšuvos pakto valstybių konferencija, kuri paskelbė, kad pakto valstybės neprieštarauja diskusijoms su interesuotomis valstybėmis dėl karo jėgų Europoje sumažinimo. Tai Varšuvos pakto atsakymas į Nato valstybių pasiūlymą, padaryta po konferencijos Romoje gegužės mėn.

Nauja komunistų laikysena iškyla Amerikos ir Kanados klausimu. Anksčiau komunistai Europos saugumo konferenciją ragindavo rengti tik Europos valstybių tarpe. Dabar jau laikoma, kad Amerika ir Kanada, nors nėra Europos žemyno šaly, turi "interesa" ir teisę kalbėti apie Europos saugumą. Kartą komunistai jau sutinka, kad tokioje konferencijoje dalyvautų ir abi Vokietijos.

DULUTH. — Minnesotos demokratų partija priėmė buv. viceprezidento Humphrey kandidatūrą į senatą.

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Nauji LŽS nariai ir... šūkių

Keturiolikasis Lietuvos žurnalistų Sąjungos dabartinės centro valdybos posėdis įvyko birželio 5. Kaip ir visada, jis buvo šauktas tuomet, kai jo labai reikėjo. Jo metu vėl buvo pasiūlyta keletu metų pirmųjų įvairiose frontuose. Pirmininko Vytauto Alanto buvome supažindinti su išleisimos žurnalisto istorijos gera pradžia, nutarėme, jei tik bus sąlygos, in corpore dalyvauti spaudos konferencijoje Tabor Farmoje, aptarėme pranešėjo reikalus, apkalbėjome jau atspausdintą naujų LŽS įstatų projektą ir dar keletą dienotvarkės punktų sugromulojom.

Kiekvienam skaitytojui, manau, bus ne pro šalį sužinoti, kas vėl įstojo į LŽS centrinių skyrių ir kaip, pagaliau, baigėsi priešmetus skelbtas šūkių konkursas.

Minimo posėdžio metu turėjome net devynius naujus pareiškimus įstoti į LŽS centrinių skyrių. Nebuvo nė vieno, dėl kurio kvalifikacijų būtų galėję abejoti. Priešingai: sulaukėme ir vėl būrelis žinomų rašto žmonių, jų tarpe net kelių mokslo daktarų, veiklų autorių, redak-

torių, apie kuriuos kiekvienas sąmoningas lietuvis žino. Štai, alfabeto tvarka, tie 9 naujieji LŽS centrinių skyriaus nariai: Vytautas Alseika, dr. Jonas Balyš, dr. Kazys Karvelis, prof. dr. Valdevutis Mantautas, Karolis Mikovaitis, prof. dr. Antanas Ramūnas-Paplauskas, Robertas Selenis, Vytautas Semaška ir Antanas Skirka (iš Australijos). Kaip jau pereiną savaitę atskiram rašiny minėjau, R. Selenis yra pats jauniausias LŽS c. skyriaus narys — vos 18-kos metų. Dabar centriniame skyriuje turime 76 narius. O visgi skaudoka, kad abiejų dienraščių redakcinių kolektyvų nariai, išskyrus vieną-kita, į organizaciją, kuri jų labai dirba, neateina.

Kai prieš keletą mėnesių šūkių konkurso terminas pasibaigė, premijuotino šūkių neradome. Terminą keletui mėnesių pratęsus (o premiją nuo 40 iki 50 dolerių pakėlus), gavome vėl visą eilę naujų šūkių. Šiame posėdyje du šūkius premijavome. Lietuviškos išlaikymo tema laimėjo "Ir vienas lietuvis yra Lietuva". Paašikėjo, jog autorius yra LŽS narys Ignas Šmigelskis,

Balto direktorių suvažiavimas Detroito 1970 m. birželio 13 d. (Balto direktoriai ir nedalyvavusių direktorių pakaitėliai). Sėdi iš kairės: K. Ražauskas, E. Paurasienė, kun. V. Martinus, prel. J. Končius, D. Kaupienė, dr. V. Ramanauskas, K. Daugvydiene; stovi V. Tamošiūnas, A. Plepys, P. Pajūjis, A. Musteikis, J. Bagdonas, K. Gričiūnas, trečioji eilė: J. Atkočaitis, Vl. Selenis, P. Stepa, V. Mankus, R. Ražauskienė, kun. P. Geiščiūnas, K. Viskantienė, dr. V. Mileris, V. Petrulis, nuotraukoje trūksta: kun. K. Simaičio, kun. V. Kriziuševičiaus, J. Mikailos, ir K. Sragausko.

Nuotrauka K. Sragausko

gyvenas Vokietijoje. Spaudos garbei geriausiai radome kanadietio (iš Hamiltono, Ont.) A. Pauliaus šūkį — "Per spaudą Lietuvos laisvė, o laisvėje tikroji spauda".

Jau vėliau visų pasvečių kolegoms priminti, jog šį rudenį mūsų trejų metų kadencija baigiasi ir jog reikės naują centro valdybą rinkti. Šiame posėdyje to reikalo dar nebuvome į darbą tvarkę įtraukę, bet, nujauciu, jis iškilis artimiausiu laiku.

LB Tarybos rinkimų rezultatai liūdnieki...

Kai prieš trejetą metų Detroitas buvo sudijęs su Clevelandu, tai, matoma, buvo išėję į "solenktynes". Mes čia tuomet prie urnų prisikvietėme apie 380 žmonių, o Clevelandas — trims ar keturiems šimtais daugiau. Už nuopelnus mes gavome apygardos teises ir du nenatūraliai tolimus satelitus (kaip jau gudriau besugalvosi, tokią Grand Rapids apylinkę palikti Čikagai, o prisijungti už 4-5 šimtų mylių esančias Rochesterio ir Bufalo apylinkes!). Žinoma, į balsuotojų skaičių Detroito toks pasiskirstymas neturėjo įtakos. Net ir tai, kad apygardos rinkimų komisija paketa su priešrinkiminių propagandą trečios klasės paštu gavo... po 10 dienų rinkimams praėjus (išsiųsta, p. J. Mikaila sakė, prieš 3 savaites), vargu ar daugelį balsuotojų sukludė. Abejingumo priežasčių reikia ieškoti kur nors kitur, bet tai jau ne mano, o humoristų darbas.

Atmetus keletą sugadintų, detroitiečiai atidavė gerus 404 balsus. Tuo tarpu Rochesteris balsavo 187 balsais (esą, bene trisdešimčia balsų daugiau, negu prieš trejus metus) ir Bufalo — 37. Tad iš viso buvo užskaityti 628 balsai. Jie atiteko 8 kandidatams, iš kurių 4 buvo išrinkti. Štai, laimėję kandidatai ir gautų balsų skaičius: Nijolė Šlapelytė — 386, Algis Ruginienis — 332, dr. Antanas Klimas — 324 ir dr. Kestutis Kėblys — 318. Pralaimėję: Algis Zaprackas — 297, dr. Jonas Dėdinas — 241, Vytautas Kutkus — 200 ir Jonas Urbanas — 186.

Kadangi vasarą retai rašinėju, tai šia proga pagerbsiu ir Dirvos (birželio 12) juokdarius, aprašiusi mano kandidatų aptarimą (Naujiųjų gegužės 29). J. Grauda? Hmm? Britanicos neturiu, tai tiksliai nežinau, kiek jam metų? Bandysiu atspėti iš jo užuominos. O per amžių — ir partiją. Jis ten į mano žmonos lūpas įdėjo tablečių vardą. Telefonu (kaipgi kitaip, ponas Grauda?) paaukiau pažįstamą gydytoją ir sužinojau, jog tos tabletės viduriams minkštinti. Reiškia, J. Graudos viduriai užkietėję. Taip, tai pensininkas. Jei pensininkas, tai būvęs kareivis ir, aišku, frontininkas. Jeigu jau ir folkssšturminkas, tai yra mažiausia 119½ frontininkas. Visa bėda, kad iš karto kelias tabletes paėmęs, J. Grauda

da turėjo bėgti mano rašinio neperskaitęs, o tik į kas kelintą eilutę akį užmetęs. Tikrai: kur karaliai pėsti vaikšto, sėdėjo frontininkas J. Grauda ir rašė šedevrą. Išėjo labai juokingai. Ha, ha, ha, ha! Viskas Bendruomenės labai... — ha!

LŽS Detroito skyriaus popietė

LŽS Detroito skyriaus nariai su šeimomis birželio 7 d. padarė išvyką į gamtą. Aple dvidešimt asmenų suvažiavo į gražius Sofijos ir Adolfo Vasiulių namus, desimties akro ūkyje, arba, tiksliau, parke. Nors jokios meninės programos šį kartą nebuvo, bet buvo labai kolegiskai pasidalinta įspūdžiais prie vaišių stalo ir smėliuose, pušų kvapu persunktuose parko keleliuose. Popietės rengimu pasirūpino skyriaus pirm. Stasys Garliauskas ir minėti vaishingieji šeimininiai.

Beje, birželio 9 Stasys Garliauskas atsidūrė ligoninėje ir ten išbuvo virš savaitės. Dabar taisosi namuose. Vėliau, rudenį, jis žada surengti žurnalistine popietę su programa.

Mirė T. Udrys

Visiškai nesirgęs, širdies priepuolio ištiktas, birželio 7 ryte mirė Teodoras Udrys. Iš profesijos buvo matininkas. Nors buvo aktyvus lietuvis ir daugelio pagūstamas, bet dėl nepaprasto kuklumo retai kieno tebuvo pastebimas.

Velionis man buvo pažįstamas iš Muencheno. Su juo ir jo šeima 1949 pradžioje teko kartu eiti visus kryžiaus kelius emigruojant į Ameriką, nuo visokių sveikatos ir kitų patikrinimų, iki vizos gavimo konsulate. Užtat ir Detroito vis žodžių kitu persimėsdavome, arba Dainavoje pasikalbėdavome. Man buvo žadėta velionies biografinių žinių, bet iki šiol negavau.

Liko žmona Vincenta, du išmokslingi sūnūs Narimantas bei Arūnas ir visa eilė giminių.

Retų gabumų jaunuolė K. Veselkaitė

Neseniai čia aprašiau dėsio vėrtą jaunuolį Robertą Selenį. Dabar noriu bent keletu žodžių paminėti mergaitę, iš kurios irgi galima daug tikėtis.

Karolė Veselkaitė šįmet baigė katalikų Benedictine vidurinės mokyklos priešpaskutinę klasę. Ji mokėsi religijos, anglų kalbos, prancūzų kalbos, matematikos ir chemijos. Apie ją jau girdėjome mokslo metų vidury, kai už chemijos praktikos darbą (nebepažįstamą, kas tai buvo), premiją gavo ne tik savo mokykloje, bet ir atrinktų darbų specialiojo parodoje. Kai mokslo metų pabaigoje buvo pagerinami ir visokiais atsižymėjimo ženklais apdovanojami geriausi mokiniai, tai keblolika, iš pusantro tūkstančio jų, gavo po vieną Honor Roll atsižymėjimą iš kurio nors dalyko, nors visi tie vaikai, mūsikai vertinant, jau buvo penketukininkai, iš visų dalykų turi "A"

panoro per jauna kolegijon eiti. Ji nori, kaip ir visi jos draugai, baigti vidurinę mokyklą ir studijas pradėti tik 1971 m. rudenį.

Balfo direktorių suvažiavimas

Pusmetinis Balfo direktorių bei juos atstovaujančių vietinių suvažiavimas įvyko Lietuvių namuose birželio 13 d. Dalyvavo eilė Balfo pasisventusių darbuotojų iš kelių miestų, įskaitant ir prelata dr. Juozą Končių.

ALSS (socialdemokratų) centro valdyba buvo mane įgaliojusi ten dalyvauti. Turin atminimui tą įgaliojimą. Jis rašytas ir (oro paštu) išsiųstas VI.11, o gavau jį VI.12 vakare. Mano planai kitur dalyvauti jau buvo padaryti prieš porą savaičių. Labai gaila, kad įgaliojama taip vėliai ir neduodama žmogui nei dalyvauti, nei pasiteisinti už ned-

lyvavimą, nei surasti kitą asmenį.

Sekantis Balfo direktorių suvažiavimas bus Darbo Dienos savaitgalyje Bostone.

Literatūros vakaras Dainavoje

Pavasario savaitę baigdami, skautai akademikai birželio 20 vakare suorganizavo visai neblogą literatūros vakarą. Nebegaleidamas atskiro reportažo duoti, čia noriu bent keliais žodžiais paminėti. Pirmiausia — kas programoj.

Henriko Nagio "Dedikacija" — naujausios jo poezijos knygos perskaitė Danutė Jankienė (H. Nagys tuo metu sirgo ir gulėjo ligoninėje). Savo kūrybą skaitė Živilė Bilaišytė, Anstė Pečiūraitė, Marija Saulaitytė, Rasa Šilėnaitė ir Algis Slapšys — visi penki poeziją.

(Nukelta į 5 psl.)

ATEJO BIRŽELIS...

Seniau mus žudė kulkomis, dabar — daina. Prel. J. Kučingis

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniams, mirusiems kankinių mirtimi Sibiro taigose ir kovoję už laisvę, ar bailiai linkiooti budeliams ir paklusti jų agentams bei agitropo talkininkams, apeinančiams konfirmacijos priesaikas ir duotus pažadus. Minint baisiojo birželio tremimus ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviečiame palaikyti prieškomunistinę spaudą ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą.

B. Armonienė, PALIK AŠARAS MASKVOJ. Sibiro tremtinės prisiminimai apie komunizmo vergų stovyklas, kur tebežudomi kulkomis ir badu. Kaina \$3,00.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas paverčiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4,00.

EIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTĘ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakose, Druskininkuose, Kaune, Naudekiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1,00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

K. Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ SĄJUNGA. Ši knyga įdomi tiek vos paskaitančiam, tiek intelektualui. 309 psl., \$1,00.

Dr. J. Kaškelis, KOMUNIZMAS BE KAUKĖS. Faktai, statistika ir idomūs aprašymai apie komunizmą Lietuvoje. \$1,00.

D. Kuraitis, MAGISKUOJŲ KILIMŲ Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl., \$3,00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna turistinio ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1,00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išsvijusį kultūrinį gyvenimą. Skurdai tremtis jį nepalenkė bendradarbiavimui.

H. Tautvaišienė, TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TAIGOSE. Vaizdus autorės paliudijimas apie tai. \$1,25.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1,00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5,00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl.	\$3,00
3. M. Zoschenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2,00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12,00
5. Juozas Kapčinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4,00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1,50
7. Prof. V. Biržiška, SENIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2,00 ir \$3,00
8. Marius Katiliškis, SVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5,00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2,00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6,00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI	\$3,00
12. Dr. Antanas J. Gusen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelias \$2,00, kietasis \$4,00	
13. Juozas Švelstas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2,00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5,00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIE, 55 psl.	\$5,00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10,00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMES LEME, 236 psl.	\$3,00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1,00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4,00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl.	\$4,00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl.	\$2,50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6,00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštą, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

I am an American.
Do not fold, spindle, or mutilate.

Millions of them show their pride by buying U.S. Savings Bonds. Through regular purchases where they work or bank, they've helped preserve our freedoms by investing in their country.

At the same time, they've been storing up quite a nest egg for themselves. U.S. Savings Bonds pay a guaranteed return. And your investment is backed by the full faith and credit of the United States of America.

Also, the interest on Series E Savings Bonds isn't subject to state or local income taxes.

You can defer federal taxes on E Bonds interest until you redeem the Bond.

If your Bonds are lost, or stolen, or destroyed, we simply replace them without cost.

They're safe.

They're easy.

They're automatic.

And they're also a reminder. A reminder that we all have to work hard to keep what we have.

Investing in your country will do just that.

Think about U.S. Savings Bonds.

It's a way to keep our country from getting folded, spindled or mutilated.

Being an American is comfortable. After all, we do have more than any other country in the world. But sometimes we get too comfortable. We take our leisure and our prosperity and our freedoms for granted. Sometimes we have to be reminded that it wasn't easy for us to get where we are. That the freedoms we enjoy weren't handed to us on a platter. Of course, the great majority of Americans have great pride in their country.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is the property of the publisher and the advertising agency.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

GRAZIAI ČIRENA "VYTURĖLIS"

Marquette Parko Lituanistinės mokyklos moksleivių laikraštėlis "Vyturėlis", švedamas šios mokyklos 20 m. sukaktį, savai mokyklai ir lietuviškai visuomenei atplisnojo ne tik gražiai pasipuosęs savo išore (skoningu viršeliu, puikiom pačių moksleivių iliustracijom), bet ir savo gražiu balseliu. Tas "Vyturėlio" balsas — jaunas, spalvingas ir labai įvairus.

Pirmame puslapyje Redakcijos žodis. Redakciją sudaro:

Rita Kėkštaitė, 8 sk.
Jonė Kliksnaitė, 8 sk.
Vilija Totoraitytė, 8 sk.
Petras Blekys, 7 sk.
Rima Janulevičiūtė, 7 sk.
Saulius Stankus, 7 sk.
Lionytė Bradūnaitė, 6 sk.
Jūratė Derenciuotė, 6 sk.
Rūta Garūnaitė, 5 sk.
Vida Kazlauskaitė, 5 sk.

Bendradarbių daug. Temos įvairios. Pačioj pradžioj, kaip ir tinka, "Nemarioti Lietuvai", Rimos Janulevičiūtės, 7 sk., rašinys. Tai lyg viso laikraščio vedamasis. Trumpa, istorinė Lietuvos apžvalga, dabartinė padėtis ir pabaigai — šaunus jaubųjų žodis:

"Mes nesame matę mūsų protėvių krašto, bet, turėdami tokią seną, garbingą mūsų tautos praeitį, argi galėtumėm jos išsižadėti?"

Mūsų savanorių, partizanų krauju aplaistytą žemę šaukiasi keršto, šaukiasi laisvės. Mes negalime išvyti rusų, bet nepriva-

lome teikti priešui džiaugsmo, darydami savąjį kalbą. Mūsų ginklas prieš okupantą — savosios kalbos mokėjimas. Labai džiaugtisi Lietuvos okupantas, jei mes ščia neturėtumėm lietuviškų vargo mokyklų, jei mūsų tėveliai ir mokytojai būtų užmiršę savo gimtąjį kraštą ir mums nesistengtų įdiegti meilės jam ir lietuvių kalbai. Mūsų priešas labai norėtų, kad mes kuo greičiau nutautėtumėm, bet nepasiduosime jam, mes stengsimės savo gimtojo žodžio neapleisti, stengsimės jį vis geriau ir tobuliau išmokyti, o Lietuvos okupantui garsiai ir aiškiai pateto kun. M. Gustaičio žodžius atkartoti:

Mes nusprendę visados Dirbti, mirti dėl tautos, Nes jos kraujas ir dyasia Plaka mūsų širdyse: Lai galinga ir laisva Viešpatauja Lietuva".

Yra ir daugiau rašinėlių tautinėmis temomis: Gintarės Reimėkaitės, Pauliaus Jautoko, Daivos Valaitytės, Onutės Požarniukaitės, Ramunės Kubiliūtės, Vytio Grigolos, Ofelijos Baršketytės, Audronės Kižytės.

Apie Čiurlionį rašo Monika Overlingaitė.

Sunku visus autorius sužymėti. Jų daug, jų temos įvairios: švenčių, gamtos, nuotykių aprašymai.

Trumputis, bet žaismingas jaunutės Ritos Dapkutės, 3 sk., rašinėlis...

"Keistas sapnas"

Aš sapnavau, kad buvau karalienė. Vazinėjau per visą dangų ir net ant mėnulio. Turėjau daug gražių rūbų. Buvau labai linksma. Turėjau viską, ką tik panorėjau. Staiga! Pabudau lovoje... Tada vėl užsimerkiau, kad sapnavau.

Yra mėginančių ir ciliuoti. Kai kurių posmeliai gana vykę.

Sviešk, saulute!
Sildyk lauką,
Budink gamtą,
Zadink džiaugsmą".

Vilija Totoraitytė, 8 sk.

Jau pavasaris atėjo,
Pirmas žiedas pražydėjo.
Zvirbliai čirškia: "Ką daryti?
Kur reikės lizdus taisyti?"

Renata Bielskytė, 1 sk.

Paukštis linksmai gieda,
Kol vaikai dar miega.
Voverytė šokinėja,
Kai vaikučiai bėginėja.

Rasa Norušytė, 4 sk.

Pavasari, pavasari, atbėki tu greičiau —
Jau pirmąjį žiedelį pro sniegą mačiau.

Lionytė Bradūnaitė, 6 sk.

Ligi galo vasarėlės
Drugelius lauke vaikysiu,
Nieko rimto nedarysiu.

Jūratė Derenciuotė, 6 sk.

O Jonė Kliksnaitės, 8 sk., eiluoję pasakaitę "Nubaustas kiškis" verta perspausdinti ištisai. Nors kai kur eilėdara kiek trūkineja, bet, jei Jonė nesustos, o

RŪTA ELENA GIEDRAITYTĖ

Rūta Elena Giedraitytė yra duklė Dr. Domo ir Dr. Elenos Giedraitų, gyvenančių 1980 No. La Fox, South Elgin, Ill. Jos tėveliai priklauso prie Lietuvių Bendruomenės. Balfo ir Lietuvių Tautos Fondo. Dr. Giedraitis, F. A. C. C. P. yra steigėjas Lietuvoje, lietuvių studentų korporacijos "Fraternitas Baltica", ir Amerikoje priklauso prie Lietuvių Gydytojų Draugijos, ir prie eilės amerikietiško medicinos draugijų. Dr. Elena, Kolumbijoj, kur Rūta gimė, buvo gavusi odontologijos teisę ir vertėsi privačia praktika. Ji dabar aktyviai dalyvauja Lietuvių Dantų Gydytojų Sąjungoje, ir yra Illinois Lietuvių Gydytojų Pagelbinio Moterų Vieneto valdyboje. Rūta yra 17 metų, puikiai kalba lietuviškai ir ispaniškai. Šiais metais ji baigia Elgin Akademiją, o rudenį lankys Loyolos Universitetą, medicinos fakultetą. Būdamą Akademijoj, ji priklausė prie labdaros ratelio — Aechlorian Society, Science ir slidinetojų klubo. Rūta taip pat lankė Kristijono Donelaičio mokyklą, o šiais metais baigia Chicago Aukštesniąją Lituanistikos mokyklą. Nuo pat mažens ji priklauso prie lietuvių skaučių, Kernavės Tunto, ir yra stovyklavusi Rako ir Dainavos stovyklose. Ji taip pat soka tautinius šokius. Priklausydama lietuvių slidinėjimo grupei, dažnai dalyvauja išklyose. Ji debiutavo Gintaro baliuje.

dirbs, iš jos galime susilaukti geros pasakų eiliuotojos.

Štai jos

Nubaustas kiškis

"Jau pavasaris atėjo",
Tarė kiškis atvirai.
"Nors dar nėra visai šilta,
Nereikės laukti ilgai".

Kovo galo jis nelaukė,
Žengė laukan jau drąsiai.
Neklausė, ką žmona sakė:
"Oi, kiškeli, bus blogai".

Nors saulėlė linksmai švietė
Ir žaliavo patvorys,
Linksmas zuikis nepamatė,
Kaip užslinko debesys.

Nuškavo mūsų draugas
Ir paliko jis namus.
Ir staiga taip netikėtai
Kilo viesulas smarkus.

Kad pradėjo vėjas pūsti,
Kristi sniegas iš visur.
Ir drąsus mūsų zuikelis
Tuoj išnyko kažin kur.

Ėmė jo širdis trankytis,
Apsisuko net galva,
Ir apalpo narsus kiškis
Ir užpusė jį pūga.

O namuos kiti kiškiukai
Šokinėja sau linksmai.
Jau saulėlė linksmai šviečia,
Paukščiai grįžta iš toli.

Dygsta tulpės ir narcizai,
Džiaugsmas kyla širdyse,
Tik drąsulis mūsų draugas
Miega sniego pušnyse.

Jau Velykų didžią šventę
Zuikiai švęs visi poryt,
Oi, kaip gaila mūsų draugo —
Niekur jojo nematyt.

Negailėkit šito kiškio:
Buvo nubaustas gerai,
Kad neklausė jis kiškienės,
Švęs pavasarį vėlai".

St. P.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

Viso labo 32 asmenys atsiuntė 142 šokus. Jų atsiuntė net iš Europos, Pietų Amerikos ir Australijos.

Premijuoti: Klevo Lapo (A. Pauliaus iš Hamiltono, Ont.) atsiųstas šukis: "Per spaudą į Lietuvos laisvę, o laisvėje tikroji spauda" ir Viktoro Degimo (Igno Smigelskio iš Vokietijos) šukis: "Ir vienas lietuvis yra Lietuva".

"Darbininkas" į tas premijas atsiliepią net vedamuoju: "Ir vienas lietuvis yra Lietuva?" Dėl pirmojo, gremėzdisko šukio nieko nepasisakydamas "Darbininkas" dėl antrojo — nelogiško pasisako abejingai, reikšdamas pagėdavimą pirma nustatyti kas yra lietuvis? Esą, "jei vienas lietuvis yra Lietuva, tai ir vienas medis yra miškas, ir vienas lašas yra jūra, ir vienas grūdas yra aruodas, ir vienas Sniečkus yra Lietuva"...

Aktuali bus pasitikrinti, rašo laikraštis, ką laikai lietuviu, pateikdamas Maironio tris punktus, kuriais nusakoma kas nėra lietuvis:

1. Tas ne lietuvis, kurs tėvų ne bailiai kaip kūdikis apieis. Kursai pamins, ką bočiai gynė per amžius milžinų keliais.

2. Tas ne lietuvis, kur jos būdo, jos žemės dainų nemylės; neverks kad patys sūnus žudo, kas verta meilės ir garbės.

3. Tas ne lietuvis, kurs dar bijo atsidėt sapnų nakties, kurs bėgs nuo žygio, kalavijo; kursai didžiais darbais nešvies".

The Iron Curtain
Isn't soundproof.

She can't come to you for the truth, but you can reach her. Radio Free Europe does get the truth through.

Give to Radio Free Europe
Box 1988, N.Y. 10024, N.Y.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
NATŲ u automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
5455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas
POVILO LAURINAVICIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštas, miestelius, kaimielių ir dvasiškių išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyt

Jums veltui...
"Gemblerio" indų
komplektas
lengvam gyvenimui
Nuo Jūsų tarnautojų

Vasara kviečia lengviau gyventi ir Jūs būsite ypatingai patenkinti poilsio valandomis, naudodami parankų lėkščių ir indų komplektą. Jie yra pagaminti iš stiprios plastikos. 4 lėkštės ir bokalai yra puikūs pavasiavimams kieme, paplūdimiuose, piknikuose ar lengviems pietums. Tą komplektą galima plauti indų plovimo mašinoje. Prie komplekto yra dvi kortų kaladės ir užrašams knygelė.

Kviečiame priimti šią dovaną atidarant naują taupymo sąskaitą su 500 dol. ar daugiau arba pridėti tokią sumą ar daugiau prie Jūsų esamos sąskaitos. Šv. Antano Taupymo bendrovė siūlo platų taupymo planų pasirinkimą, tinkamą Jūsų reikalavimams. Tik viena dovana šeimai. Šis pasiūlymas galioja iki liepos 12 d. Dovanos paštu nesiunčiamos. Prašome paskambinti ar atvykti šiandien.

Saint
Anthony
Savings

1447 South 49th Court

Chicago, Illinois 60650

PHONE: 436-0330 JOSEPH F. GRIBAUSSAS, EXEC. VICE PRES.

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lietuvoj "išrinkta" okupacinė taryba

Nuo 1917 metų spalio 7 d. Rusijoje buvo įvairiausių tarybų. Petrograde, Maskvoje ir kitose vietose buvo darbininkų tarybos. Ukrainoje, Baltgudijoje buvo valstiečių tarybos. Keliose vietose buvo mažųjų ir bežemių tarybos. Kronštade, Odesoje buvo jūrininkų tarybos, įvairiose vietose buvo kareivių tarybos. Visos šios tarybos pamažu pradėjo blėsti. Pradžioje atstovai į bet kurias tarybines pareigas buvo darbininkų, valstiečių ir mažųjų renkami, bet į porą metų rinkimai buvo pakeisti paskyrimais. Vokiečių generalinio štabo pinigais perversmą suorganizavusieji bolševikai rinkimų į tarybas bijojo, nes jie neturėjo darbininkų, valstiečių ir mažųjų pasitikėjimo.

1921 metais Kronštado jūrininkams pareikalavus laisvų rinkimų į tuo metu keliose Rusijos vietose veikusias įvairias tarybas, komunistai pasikvietė caro armijos karį Tuchačevskį ir įpareigojo jį numalšinti Kronštado jūrininkus. Šimtai laisvų tarybų šalininkų žuvo kovose, tūkstančiai buvo nužudyti sukilimą numalšinus, o dar didesnis jų skaičius žuvo, kai jie buvo išvežti į Solovkus ir kitas šiaurės Rusijos vietas. Nuo 1921 metų nei Rusijoje, nei bet kurioje kitoje rusų okupuotoje vietoje jokių tarybų nėra. Tarybų vardas paliktas, bet į tarybas kandidatus skiria ir "renka" tikrai komunistų partijos centro komitetas.

Šių metų birželio 14 d. okupuotoje Lietuvoje buvo praveisti "rinkimai" į "aukščiausiąją TSRS tarybą" ir į "aukščiausią TSRS tautybų tarybą". Lietuvoje buvo sudaryti "rinkiminiai" sąrašai. Birželio 17 d. "Tiesoje" paskelbtas pranešimas sako, kad okupuotoje Lietuvoje turėjo teisę balsuoti 2,058,255 žmonės, bet kad "rinkimuose" dalyvavo tik 99.92% turinčių teisę balsuoti. Nepasakyta, kad okupuotoje Lietuvoje pravestuose "rinkimuose" buvo tik po vieną kandidatą, kad rinkėjai neturėjo jokio pasirinkimo. Kasėjo balsuoti, tai turėjo balsuoti už vienintelį kandidatą, kurį paskyrė (okupuotoje Lietuvoje dabar mada sakyti, kad kandidatą "iškelė") iš Maskvos atsiųstas politrukas. Lietuviai neturėjo jokios teisės kandidatų siūlyti. Tokios teisės neturi net Lietuvos komunistų partijos nariai. Lietuviai komunistai surenka žinias apie kiekvieną kandidatą ir tas žinias pateikia atsiųstiems sovietų atstovams. Panašūs "rinkimai" vyksta ir kitose rusų okupuotose valstybėse. Toki "rinkimai" pravedami ir pačioje Rusijoje.

VLADAS CIVINSKAS

BRANGIEJI AKMENYS

26.

Po poros metų kasyklų darbai buvo nutraukti, kasyklos apieistos ir užmirštos. Kelio metai vėliau kitas ispanas Benito de Povedo, tarnybos reikalais lankęs šias apylinkes, buvo laimingas. Vienam indėnų kaime jo arklys paspyrė nedidelį žalią akmenėlį, ir jis pakėlė jį nuo žemės.

— Koks čia akmuo? — paklausė jis pirmą sutiktą indėną.

— Tap-y-car (žalias akmuo), — buvo atsakymas.

— Kvaily, aš ir pats matau, kad jis ne raudonas, — pyktelėjo ispanas, — bet koks jo vardas.

Indėnas kitokio vardo akmeniui nežinojo, tik parodė ranką į netolimus kalnus ir sumurmėjo, kad ten tokių akmenų yra daug.

Kiek šis atsitikimas tikras, kas čia dabar pasakys, bet tokia yra išlikusi tradicija apie emeraldų atradimą garsioji Muzo emeraldų kasyklų regione.

Visi pagrindiniai Kolumbijos emeraldų telkiniai yra kalnuotoje ir laukinėje srityje apie 100 — 120 km. į šiaurės vakarus, šiaurę ir šiaurės rytus nuo sostinės Bogotos. Muzo kasyklų grupė, išsimečiusi prie paties vardo miestelio, per paskutinius keturis šimtus metų yra pati turtingiausia

ir reikšmingiausia. Kitos kasyklų grupės Cosquez apie 15 km. į šiaurės rytus nuo Muzo ir Chivor — į pietus nuo Cosquez ir apie 100 km. į šiaurės rytus nuo Bogotos, jau žymiai menkesnės reikšmės.

Iš šių vietų, kaip jau minėjome, kile patys didžiausi ir puikūs emeraldai, koki tik žinomi pasaulyje, bet ir čia radiniai iš tikrųjų toki reti, kad ir prie šiandieninės technikos jų gavimas nepriklauso prie labai pelningų verslų. Visos šios kasyklos, neišskyrus Muzo, per keturis šimtus metų yra daug kartų nutraukę darbus, ne pakeldamos nuostolių, vėl perėję į kitas rankas ir pradėję iš naujo, kartais keliolika ir keliasdešimt metų likdamos be dėmesio.

Emeraldo depositai Uralo kalnuose ir savo turtingumu, ir randamų akmenų kokybe žymiai menkesni, negu Kolumbijoje, bet kol kas neturi sau lygių bet kur kitur pasaulyje.

Kai kurios pasakos ir legendos apie šiuos emeraldus yra šimtų ir tūkstančių metų senumo, tačiau iš tikrųjų jų priežastis yra ne emeraldai, bet žalieji granatai, kurių šiuose kalnuose daug ir kurie savo išvaizda tebeklaidina nepatyrusius brangiųjų akmenų žinovus. Patys pirmieji emeraldai čia surasti tik 1830 m. vasarą, ir tai labai atsitiktinai. Azijos Urale, apie 80 km. į rytus nuo dabartinio Sverdlovsko, Tokavaja upės pakraštyje rusas kaimietis, apžiūrėdamas audros išversto medžio šak

nis, rado du žalius akmenėlius, ir savo spalva, ir forma nepanašius į žaliuosius granatus. Po poros metų ši vieta jau buvo garsi emeraldų kasyklomis, kurios vienu laiku buvo laikomos netgi turtingiausiomis pasaulyje. Bet greit paaiškėjo, kad stebuklų ir čia nėra, kasyklų turtingumas stipriai pervertas, o randamų akmenų tiek mažas, kad jų neužtenka kasyklų išlaidoms apmokėti. Emeraldai su didesnėmis ar mažesnėmis pertrankomis čia kasami iki dabar. Pokariniais laikais kasyklų produkcija laikoma paslapyje.

Tokavaja kasyklose rasta daug stambių akmenų, bet visi jie blankios spalvos, nesvarūs, nepakankamo skaidrumo ir tuo pačiu menkaverčiai. Tik smulkieji Uralo emeraldai, retais atvejais iki 2 kt. dydžio, savo spalva ir kokybe priartėja prie Muzo emeraldų. Visur šiose kasyklose su emeraldais randama topazų, kvarco, granatų ir kt. brangiųjų akmenų.

Nuo 1913 m. emeraldų randama Brazilijoje, Bahioje ir Minas Geraes valstijų pakraščiuje. Iškasamų akmenų kokybė prasta, o ir tokių nedaug. Kartu su emeraldais randama labai aukštos kokybės turmalinų, žalumų labai primenančių emeraldus ir brangiųjų rinkoje pažįstama Brazilijos emeraldų vardu.

Nedideliais kiekiais emeraldų randama pietinėje Rodezijoje, Pietų Afrikoje ir jų kaimyniniuose kraštuose. Šių kraštų akmenys yra smulkūs, retais vieno kara-

to dydžio, menko skaidrumo, blankūs spalva, pilni debesuotumų, toli nuo brangiųjų emeraldams taikomų standartų. Taip vadinami Tanzanijos emeraldai yra šiuo skambiu vardu vadinami žalieji turmalinai. Po keliolika įvairaus didumo akmenų rasta Australijoje ir šiaurės Karolinėje, JAV, bet kur jų pagrindiniai depositai ir koks jų depositų turtingumas iki šiol nežinoma. Rytiniame Sibire, prie Baikalo ežero ir užbaikalyje, randama mažas berylo akmenų, jų tarpe ir emeraldų, bet kokia jų kokybė ir kokia produkcija, kol kas tebėra paslaptis.

Karalienės Kleopatros emeraldų kasyklos, esančios rytinio Egipto kalnagubriuose tarp Raudonosios jūros ir Asvano užtvankos Nile, yra savotiška muzėjinė relikvija, parodanti emeraldų ieškojimą prieš tūkstančius metų. Ši vieta kalnuota, apsupta dykumų, negyvenama ir apleista, toli nuo vandens, kepnamą tropikų saulės ir džiovinamą sausrų, todėl dabar visi nenuostabu, dėl ko ištiesiems penkiolika šimtmečių jų buvo dingusi visiems iš akių, kartu taip užkonservuodama kasyklų įrengimus, tartum jie dar neseniai būtų apiešti. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų, kad emeraldai čia buvo kasami labai primityviu būdu, tačiau iš esmės jis primena ir dabar brangiųjų akmenų kasimą kalnuotose ir toli nuo didesnių miestų ir svarbesnių kelių esančiose tropikų vietose. Kaip prieš tūkstančius metų, taip ir dabar niekas nepakeitė kastojo ir kirkos uolios

laužti, pūtinę brangiajai uolienai iš požemių išnešti, dubenį žemės nuo sunkesnių uolų trupinių nuplauti, tartum visa išgarsinta technika pažanga čia dirbančioms žmonėms būtų negirdėta.

Pagrindinės šio tariamo apsieidimo priežastys visur tik dvi: beveik visos emeraldų kasyklos yra sunkiai prieinamos vietose, kur tik mašinų pristatymas, bet ir paprasciausias apsirūpinimas kasdieniais reikmenimis yra didelė problema, ir antra — net ir turtingiausiose kasyklose emeraldų tiek mažas, kad bet kokios didesnės investacijos visur surištos su didele rizika.

(Bus daugiau)

BRANGIŲ PREKYBA

T E R R A

Savininkai V. ir U. CIVINSKAI

Brangieji akmenys — Aukso ir kt. papuošalai — Sveciarų laikrodžiai. Taip pat — kristalai, sidabras, porcelianas ir visos kitos dovaninės prekės. TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill. Telef. 434-4660

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

Saugokime tautos atstovybę (4)

PARTIJŲ ATSTOVAI BE MANDATO

P. STRAVINSKAS

Šios serijos trečiame straipsnyje esu kėlęs mintį, kad mūsų politinės partijos sektų savo atstovų žodžius ir darbus Vlike, kad jos atitaisytų savo atstovų valios pareikšimus, kai jie nesiderina su jų tikrąja valia.

Bet visa bėda, kad Vlike yra partijų kūrinių realybėje visai nėra.

Gi ir kolegų V. Vaitiekūno KDS, Br. Nemicko LTS, gal gi ir Br. Bieliuko LRS faktiškai nėra.

I. — Krikščionių Darbininkų Sąjungos (sutr. KDS) iš tikrųjų realybėje, niekuomet nebuvo ir dabar nėra. Tai kol V. Vaitiekūno ir Dr. Jono Griniaus prašymynas, jų fantazijos kūrinių. Jiems tos partijos prireikė, kai nepasisekė jų tikrai partiją — tai LFB užvaldyti LDF.

— LTS (Lietuvos tautininkų organizacijos) faktiškai irgi nėra. Ji buvo Lietuvoje, bet tremtyje neatsikūrė. Amerikoje, tiesa, yra ALTS, bet tai Amerikos tautininkų organizacija, turinti apsieiti narių ir, sakyčiau, gražiai besireikšianti Lietuvos laisvinimo darbe, dabar net ir Alto vadovybė turinti savo rankose (jos pirm. inž. E. Bartkus yra gi Alto pirmininkas). Ši ALTS neturi nieko bendra su Vlike dalyvaujancia LTS, kuriai atstovauja kol. Br. Nemickas.

III. — Abejotina, ar šiandien realiai gyvenime egzistuoja ir kol. Br. Bieliuko Vlike atstovaujamoji LRS. Ji, tiesa, buvo paminėta, bet jos realybėje, kaip ir Vlike, nėra. Ji, tiesa, buvo paminėta, bet jos realybėje, kaip ir Vlike, nėra. Ji, tiesa, buvo paminėta, bet jos realybėje, kaip ir Vlike, nėra.

Greičiausia, ji jau bus susilikvidavusi.

Todėl kolegų V. Vaitiekūno, Br. Nemicko ir Br. Bieliuko siūlymas Vliką likviduoti yra siūlymas, daromas faktiškai neegzistuojančių politinių partijų vardu.

Nesant tų partijų, nėra kas tiems fikcijų atstovams paprieštarauti, kas jų siūlymą atšauktų, ji panaikintų. Tai labai blogai, ypač, kad tie trys mūsų veikėjai, niekieno nevaržomi, gali dar ir daugiau visokio blogio Vlikui nesantį partijų vardu padaryti.

Jei pasakysiu, pvz., fikcinės KDS atstovui kol. V. Vaitiekūnui, kad jo partijos išvis nėra, tai jis, rodydamas į save pirštu, tau, greičiausia, atsakys:

"Partija — tai aš", visai taip, kaip sakydavo apie save Prancūzijos "karalius saulė" Ludvikas XIV:

"Telat c'est moi", "valstybė — tai aš".

IV. — Kas toliau daryti? Nesitūlų kolegų V. Vaitiekūno, Br. Nemicko ir Br. Bieliuko su jų faktiškai neegzistuojančiomis partijomis visai iš Vliko išvartų.

Sifilyčiau tik tiems KDS, LTS ir LRS atstovams pasirūpinti, kad jų partijos susiorganizuotų realybėje, kad jos turėtų savo organus, savo vadovybę, iš kurios jie gautų sau mandatus.

Kai jie turės savo tikras partijas ir kai tos tikrai egzistuojančios partijos juos kontroliuos ir koreguos, tai jie, reikia manyti, ne tik Vlike, bet ir už Vliko ribų nedarys nieko, kas nesiderina ne tik su jų tų partijų valia, bet ir tautos interesus. Tada jie rimtai ir kūrybiškai reikšis Vlike, neplanuodami jo visokių būdais ir priemonėmis likviduoti, ką dabar jie daro.

Korijietis marinas Vietnamo demonstruoja karinės smūgius. Jis dešinės rankos kirtimu sufrapino dviejų colių storumo lentą. Korėjos kareiviai Vietnamo dažnai mūšiuose panaudoja ne tik ginklus, bet ir rankas bei kojas.

ANĄ BIRŽELĮ PRISIMENANT

Kaip sunkus žemės drebėjimas 1940 m. birželio įvykiai sukrėtė visą normalų Lietuvos gyvenimą. Gyventa nežinoje ir visi jautė virš krašto pakibusią nelaimę. Spaudoje, per radiją ir nesibaigančiuose mitinguose visai dergiamai buvusi nepriklausomos Lietuvos praeitis ir jos veikėjai, ypač tie, kurių okupantams ir jų pakalikams nepasisekė pataipti. Be to, į padanges keliama "laimė", kurią maskoliai ant tankų Lietuvai atnešė, iš savo tamsių landynių išlindę visoki valkatos ir kriminalistai.

Visą triukšmą kelti jie buvo pirmieji okupuoti tautininkai. Dabar jie buvo dienos didvyriai, garsiai šūkavo ir grasino. Gatvėse, iš namų ir ištaigų pradėjo dingti žmonės. Nuėmimai vyko tyliai ir be triukšmo.

Sakoma, kad skęstantis ir už siaudų griebiasi. Taip ir šios nelaimės atveju atsirado tokių, kurie save vis dar ramino, kad esą nebus taip blogai. Bet atsitiko taip, kad birželio mėnesį ta baisi tautos nelaimė patalėjo ir tuos, kurie mėgino dar save ir kitus raminti. Čia jų viena kita prisiminusi.

Turėjau kaimyną mokytoją Vincą. Buvo labai jautrus ir nepaprastai geras žmogus. Dėl kieno nors nelaimės jam dažnai ir asara nuriedėdavo. Dėl kitų pasisekimų ir jis kartą džiaugdavosi, lyg tas ir jį liestų. Labai mylėjo savo tėvynę ir priaugimą karta. Užėjus rusams, Vincas irgi buvo linkęs į juos žiūrėti kaip į kultūringus žmones. Žavėjosi jų skelbiama lygybe ir žadamu visokių gerbuvu. Tikėjo, kad Lietuva liks laisva tik stiprios valstybės apsaugoje. Tikėjo visu jų melu.

Jie jau turėjo dvi dukreles, menko skaidrumo, blankūs spalva, pilni debesuotumų, toli nuo brangiųjų emeraldams taikomų standartų. Taip vadinami Tanzanijos emeraldai yra šiuo skambiu vardu vadinami žalieji turmalinai. Po keliolika įvairaus didumo akmenų rasta Australijoje ir šiaurės Karolinėje, JAV, bet kur jų pagrindiniai depositai ir koks jų depositų turtingumas iki šiol nežinoma. Rytiniame Sibire, prie Baikalo ežero ir užbaikalyje, randama mažas berylo akmenų, jų tarpe ir emeraldų, bet kokia jų kokybė ir kokia produkcija, kol kas tebėra paslaptis.

Karalienės Kleopatros emeraldų kasyklos, esančios rytinio Egipto kalnagubriuose tarp Raudonosios jūros ir Asvano užtvankos Nile, yra savotiška muzėjinė relikvija, parodanti emeraldų ieškojimą prieš tūkstančius metų. Ši vieta kalnuota, apsupta dykumų, negyvenama ir apleista, toli nuo vandens, kepnamą tropikų saulės ir džiovinamą sausrų, todėl dabar visi nenuostabu, dėl ko ištiesiems penkiolika šimtmečių jų buvo dingusi visiems iš akių, kartu taip užkonservuodama kasyklų įrengimus, tartum jie dar neseniai būtų apiešti. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų, kad emeraldai čia buvo kasami labai primityviu būdu, tačiau iš esmės jis primena ir dabar brangiųjų akmenų kasimą kalnuotose ir toli nuo didesnių miestų ir svarbesnių kelių esančiose tropikų vietose. Kaip prieš tūkstančius metų, taip ir dabar niekas nepakeitė kastojo ir kirkos uolios

Nesiliaujančiuose mitinguose ir jis išeidavo pakalbėti.

Juo toliau, juo Vincas darėsi tylėsnis. Dingto entuziazmas, vaikščiojo tylus ir nusiminęs. Pagaliau, po Lietuvos įjungimo į Sovietų sąjungą, Vincas nusizūdė, palikdamas rastelį, kuriam buvo tik trys žodžiai: "Tėvyne, atleisk. Klydau..."

Labai gera mokytoja buvo Katarina, kurią artimieji vadindavo Katriute. Ji buvo ištėkėjusi ir turėjo dviejų metų dukrele. Katriutė buvo labai darbi ir talentinga mokytoja. Puiškai piešdavo, vedė mokyklos chorą, režisrodavo mokinių pastatymus ir šį tą parašydavo. Nenusiminė ir okupacijos. Sakydavo, kad tik Sovietų sąjunga igyvensins Pan-Europos idėją. Mokykloje labai meniškai įrengė raudonąjį kampeį. Gražiais piešiniais papuošdavo privalomą sieninį laikraštėlį. Jei kas iš bendradarbių nusiskųdavo, Katriutė sakydavo:

— Nenusiminkime. Dirbkime savo žmonėms ir viskas bus gerai.

Baisiąją birželio naktį Katriutė su visa šeima išliko tikstančių lietuvių likimas. Apie tolimesnį jos likimą tik tiek sužinojau, kad jos vyras nuo šeimos buvo atskirtas. Manau jos jau nėra gyvųjų tarpe, nes turėjo silpną širdį.

Mano mokslo draugė Kestutė buvo kilusi iš neturtingos šeimos. Jos tėvai buvo mažamečiai. Kestutė buvo visada linkusi, turėjo gražų balsą ir visų buvo labai mėgiama. Ištekojo už mokytojo ir abu su vyru mairė žemė bažnytkaimyje mokytojų. Jie jau turėjo dvi dukreles.

P. Venclova

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Office telefonai: PROspect 8-3229
Resid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 1 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Užduočių priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSEKLIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatvažiuoja, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
užduočių priima ir penktadieniais.
Trečiadienį ir šeštadienį, užduočių
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Office: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISU VALANDOS:
Kasdien, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9
užduočių priima ir penktadienį, trečiadienį
ir šeštadienį, užduočių priima.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
1011 So. 7th STREET
Tel.: GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą. Firm., ketv.
1-3, antradienį, penkt. 10-12, ir
šeštadienį, 10-12 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSEKLIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6152 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandų pagal susitarimą. Jei neat-
važiuoja, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISU VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį, užduočių
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Resid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIŲ OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį ir penktadienį
nuo 2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val.: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 8-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-3296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Resid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Del
valandų skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatvažiuoja, tai telefonai: GI 8-6195

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš vieno miesto į kitą.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Laidimai - Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
Galingas 10,000 BTU'S
VESINTUVAS - IMA TIK 7,5 AMP.
Tinka įjungti visur.
2512 W. 47 St. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruose: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SIA VASARĄ TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsiasi 21 dieną. Vi-
etų skaičius ribotas. Registravimasis
tuojau. Išsipažinti su Lietuva, išgauti
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošiamas
dokumentus atsiviešinti giminei
i Ameriką.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

DETROITO LIETUVIŲ...

(Atkelta iš 2-ro pusl.)
Solistė Ona Pluškonienė (me-
zosopranas?) padainavo V. K.
Banaičio "Ankstį rytą atsikė-
liau", "Anoj pusėj marelį" ir
St. Šimkaus "Išėjo tėvelis".
Ilgą poezijos kūrinį ("Tikro-
vė") skaitė Liūnė Sutema. Ma-
rius Katiliškis perskaitė, kaip jis
pats pradėjo įspėjimą, "vaizdelį
be vardo".
Vėl O. Pluškonienė: S. Čerie-
nės "Randa", K. Kavecko "Ze-
mei" ir "Pavasaris", A. Vana-
gaičio "Aš bijau pasakyti" ir, bi-
sui, K. Kavecko "Na, tai kas".
Solistei abiem išėjimais akom-
panavo Alvydas Vasaitis. Jūrute
Peciūrienė programą pradėjo ir
gale dalyviams padėjo. Publi-
kos buvo pilnutėlė salė, gal apie
300. Daugelis jų — iš Detroito.
Jei kalbėt apie jaunųjų poezi-
ją, tai, šalia Saulaitės, jau vi-
sur skaitytos ir pripažintos, čia
stipriausia pasireiškė Ž. Bilai-
syte. Slapšys, moters sakė, ža-
vėjęs vyrišku grožiu, tad nesvar-
bu nė ką skaitė.

Liūnė Sutema, be abejo, tu-
rėjo poetinį žodį iš didžiosios. Ji
mokėjo ir skaityti. Nors jos
"Tikrovė" tikra tik pačiai poe-
tei bet ir klausytojas spėjo šį
tą pagauti: Man, asmeniškai, kai
poetai skaito kūrinį pirmą kar-
tą, širdin labai mažai tikrinta.
Marius Katiliškis, ex promptu
parašytame vaizdelyje, davė ke-
letą stiprių personažų, gyvų žmo-
nių, su krauju ir kūnu. Pabaiga
buvo truputį per staigi ir nei-
tikinti, nors vėliau girdejau, ten
būta tikro atsitikimo.

Publikos mylimoji čia buvo
solistė. Na, ir turi balse! Jei
dar mikrofoną arčiau, tai būtu-
me netekę baltųjų rūmų visų
langų stiklų... Kiek aš diletan-
tiškai suprantu, balsas dar rei-
kalingas šlifavimo ir reikalinga
laikyseną šį tą pakeisti. Bet,
bendrai paėmus, ponė Pluško-
nienė tikrai jau žvaigždėlė. Ją
verta didelių minėjimų progra-
mosnė kvesti, o netrukus bus
verta ir Chicago importuoti, kai
Lietuvių Operos tinkama rolė ra-
sis. Norėjau po programos ją
kur nors surasti ir patardyti,
bet nesuradau. Sužinojau tik,
jog ji iš Filadelfijos, taigi, kai
lietuviškam gyvenime, tai nėra
adats šieno vežimė.

Kalbant apie Pavasario savai-
tę apskritai, tai rengėjai sakė,
jog viškas maždaug taip įvykė,
kaip prieš prasidedant buvome
skelbę ir jog pavykė su didžiau-
siu pasisekimu.

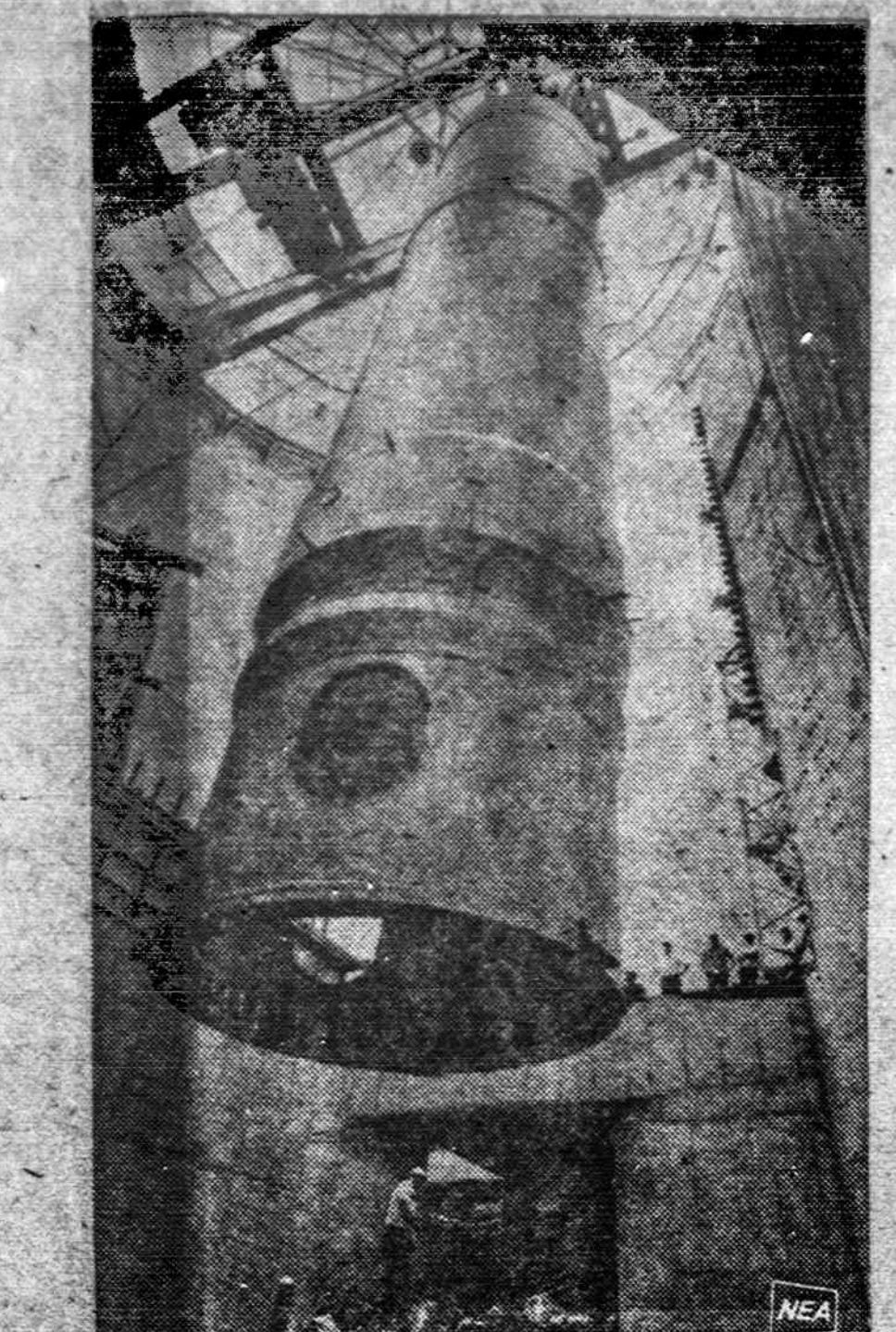
Dar apie Skambutį
Birželio 3 Naujienose, aprašy-
damas Lituanistikos m.los moks-
lo metų užbaigimo iškilmes, ga-
le pastebėjau, jog išleistas mo-
kyklos "metraštis" Skambutis
"su dailiais, trumpais tų pačių
tėvų rašinėliais". Vis dėlto, prieš
einant vasaros atostogų, šie pa-
skutiniai septyni žodžiai grau-
žia mano sąžinę.

Skambutį pavarčiau ten pat,
programos metu. Paskajčiau tris
ar keturius trumpus rašinėlius
iš pirmųjų puslapių ir nusprend-
žiau, kad nė pats geriau nepa-
raščiau: trumpi, dailūs saki-
niukai; ne tik nosinės, bet ir sky-
ryba be priekaištų. Žinau, kaip
tokie rašinėliai gimsta. Kad ir
vaiko rankute, bet tėvelis ar ma-
ma, kartais ir abu, rašo...

Vėliau Skambutį perskaičiau
ištaisai ir labai atidžiai (nagi, dar-
bo metu...). Ir turėjau nuomonę
pakeisti. Mat, kai tik pradėjau
skaityti aštuntokų darbus (o jų
didžiulė Skambučio gi prirašy-
ta), tai ir pamaniau, kad jų pa-
čių rašyta viskas.

Jų ir sakiniai ne tokie dailūs,
vietomis vos gali susigaudyti.
Bet, vistiek, tai yra jų kūryba ir
skaityti baisiai miela. Tik gra-
matines klaidas jų mokytoja, p.
Jūrute Peciūrienė, ištaisiusi
(apie tai pati sutikta aiškino).
Šis paaiškinimas kartu yra ir at-
siprašymas tų vaikų, kurie pa-
tys savo jėgomis rašė.

Vis dėlto, gal geriausia būtų
ateity toki Skambutį (ar kitu

čia, pavelksite ne kokią raketą, bet garo generatoriaus dalis. Bran-
duolinio reaktoriaus, kuriame bus skaldomi atomai, sukeliamas kar-
tis pavers 10 milijonų galonų vandens kiekį į garą, kuriuo bus gami-
nama elektros energija. Jėgainė negamins sveikatai pavojingų dū-
mų ir neturės oro. Garo katilas sveria 570 tonų. Jis yra 73 pėdų
ilgio ir 13 pėdų pločio.

NIAGARA FALLS, ONT.

Saunus pokylis

Šiame gražiam turistų mies-
te birželio 13 d., šeštadienio nak-
tį, ponų Vaškelių hotelyje buvo
surostas balius, turtingas val-
giais ir gėrimais. Svečių buvo iš
Wellando, St. Catharines, Port
Colborne ir Toronto.

Rengėjai — S. Ulbinas, P. Pol-
grimas ir A. Lukas, — dideli A.
Šetiko prieteliai. Jie sumanė pa-
gerbti jį vedybinio gyvenimo
proga. Daug pasakyta kalbų ir
sveikinimų. Visi žino koks tas
vedybinis gyvenimas ir niekam
neuzkliuvo. Kaip kas nori gys-
vena, ypač po šio antrojo pasauli-
nio karo, kuris sumaišė pusę
pasaulio.

Man labai pasidarė įdomu iš
bažnytinės pusės, kada dabar
tik daug įvesta pakeitimų. Šia-
me pokilyje stebėjau ir supra-
tau, kad ir vedybose yra stiprus
pasikeitimas. Vietos klebonas
Mikalauskas nepripažįsta Šetiko
vedybų, nes Šetiko žmonos, Al-
binos Orakauskienės, vyras Ora-

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

vardu leisimą laikraščiai) palik-
ti iš pačių vaikų tarpo sudary-
tai, sakysim, 2-3 asmenų redak-
cinei komisijai. Palikti jiems,
bet tik jiems, teisę ir gramatinės
bei sintaksės klaidas apdoroti.
Apdoroti tiek, kiek jie sugeba.
Tuomet tai turėtume tikrai vai-
kų pastangų vaisių ir jis būtų
mums pats mieliausias, nors ir
su tūkstančių klaidų.

Oaklando, Kalifornijoje, zoologijos sode yra jaunas hipopotamas
"Bambo". Nors jo tėvai yra piktai afrišaurūs, "Bambo" mėgsta
sodo lankytojus ir juos pasitinka, kaip pavelksite motosi, meiliai
typosdamas.

SMOKEY'S FRIENDS
Don't play with
matches

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba būdo valandose
gražiausias gėles ir vainikai, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6646 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKSONO VISTA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
(IR NAKTĮ)
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-7003

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-2123
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
8367 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

